

[Arbejdsministeren]

pege, at der inden for denne mange steder er en kontinuerlig drift, og de deraf følgende vagtskifteordninger bevirker, at diskussionen om arbejdstidsnedsættelsens form bliver en anden end i den private sektor.

DA mener, at en generel nedsættelse af arbejdstiden på mange måder vil have en negativ beskæftigelsesmæssig effekt. Omkostningerne pr. produceret enhed vil stige, fordi kapitalapparatet udnyttes mindre. De indirekte omkostninger stiger, fordi de i højere grad er personafhængige end tidsafhængige, og idet omkostningerne til en række eksterne faciliteter også vil stige. Hertil kommer, at der efter DAs opfattelse vil være en overhængende risiko for, at en aftalt arbejdstidsforkortelse uden lønkompensation vil medføre et stærkt forøget lønpres, som vil medføre øget lønglidning, bl.a. fordi der i forbindelse med en generel arbejdstidsnedsættelse vil opstå problemer med at skaffe kvalificeret arbejdskraft.

DA mener, at de samlede samfundsøkonomiske virkninger af en generel arbejdstidsnedsættelse vil være: en tvivlsom beskæftigelsesmæssig effekt, en stigning i det offentlige personaleforbrug, forværring af statsfinanserne, øget inflation, forværring af betalingsbalancen på grund af en ringere konkurrenceevne og en ringere økonomisk vækst på grund af en dårligere udnyttelse af produktionsapparatet. Efter DAs opfattelse er der behov for andre – herunder også arbejdstidspolitiske – foranstaltninger: en mere smidig tilrettelæggelse af arbejdet, indførelse af et delpensionssystem, tilpasninger i lovgivningen om arbejdsløshedsforsikring, ændringer i reglerne om arbejdsgiverbidrag samt ændringer i arbejdsmiljølovgivningen. DA sætter spørgsmålstegn ved de makroøkonomiske modeller, der hidtil har været anvendt ved beregningerne af en arbejdstidsnedsættelses virkninger, især for så vidt angår delelighedsproblemet, produktivitetsudviklingen og lønelementets betydning.

SALA finder det uheldigt, at folketinget udtager et enkelt element af det traditionelle overenskomststof til politisk drøftelse, idet man kan frygte, at der herved skabes forventninger om en arbejdstidsnedsættelse ved overenskomstforhandlingerne i 1985. Den økonomiske situation for jordbrugerhvervene og deres følgeindustrier tilsiger ikke generelle arbejdstidsnedsættelser i de kommende

år. En nedsat arbejdstid vil ikke have nogen beskæftigelseseffekt for de mindre virksomheder, men i stedet medføre en faldende produktion, der er tilpasset de ændrede arbejdstidsforhold. For alle virksomhedstyper vil virkningen blive forøgede omkostninger pr. produceret enhed. SALA peger endelig på, at der er et stort behov for en mere hensigtsmæssig arbejdstidstilrettelæggelse, hvorved kapitalapparatet kan udnyttes bedre med det resultat, at både beskæftigelse og produktion kan øges.

Det offentlige arbejdsmarked.

De offentligt ansatte under LO tilslutter sig de synspunkter, LO havde fremført for det private arbejdsmarked: der er behov for en kortere arbejdstid, spørgsmålet er et overenskomstansluttende, og der ønskes en seriøs analyse af konsekvenserne af en nedsat arbejdstid. Behovet for en kortere arbejdsdag skal også ses ud fra en social og familiemæssig synsvinkel. Den øgede brug af deltid giver organisatoriske og overenskomstmæssige problemer og medfører stigende ulighed på arbejdsmarkedet. Der må ikke ske en yderligere vækst i deltidsarbejdet, sådan at flere og flere får et arbejde, de reelt ikke kan leve af.

LO mener ikke, at man kan betvivle, at det beskæftigelsesmæssige resultat af en arbejdstidsnedsættelse vil være positivt. Størrelsen af det positive resultat afhænger bl.a. af den offentlige sektors personalepolitik, hvor udgangspunktet må være nyansættelser, der helt modsvarer arbejdstidsnedsættelsen, og som i hvert fald modsvarer $\frac{2}{3}$ af arbejdstidsnedsættelsen såvel i staten som i kommunerne, og af kompensationsspørgsmålet, hvor LO mener, at kompensationen er en del af det samlede overenskomstresultat, og at der således bliver tale om at vælge mellem større forbrug og øget fritid, men på en sådan måde, at solidariteten bevares.

For så vidt angår FTFs synspunkter henvises til sp. 121 f.

AC finder ligesom FTF, at beskæftigelsen er det vigtigste ved arbejdstidsspørgsmålet, og forudsætter, at det indgående analyseres, hvorledes merbeskæftigelsen praktisk kan gennemføres i stat, amter og kommuner. Også de nødvendige uddannelses- og arbejdsmarkedsmæssige foranstaltninger må analyseres. Inden for ACs område er der særlige problemer med at sikre, at en arbejdstidsned-